

Jan Willem Roosenbrand - 2 Samuel 9 - Best friend forever

In deze kerkdienst hebben we het over vriendschap.

De vriendschap van David en Jonatan. Jonatan was de zoon en troonopvolger van koning Saul. Maar God had David en niet Jonathan aangewezen als de koning voor de toekomst.

David en Jonatan waren dus elkaars concurrenten. Ze hadden makkelijk vijanden kunnen worden. Maar ze werden vrienden.

Vrienden voor het leven. Best friends for ever. En zelfs vrienden door de dood heen.

Want hoe zat 't? Toen David nog geen koning was en weg moest vluchten voor de vader van Jonatan, maakten ze een echt verbond, een vriendschapsverbond. En ze spraken af dat ze elkaar altijd trouw zouden blijven, ook als David straks koning zou zijn. Jonatan had bij hun laatste ontmoeting David laten beloven: zul je altijd goed voor me zijn, ook als je straks koning bent? En niet alleen voor mij maar ook voor mijn kinderen? En David had dat plechtig beloofd.

Maar na een flink aantal jaren sneuvelden zowel koning Saul als kroonprins Jonatan. En David werd koning.

Grote paniek bij de familie van Saul en Jonatan.

Daar lezen we nu een stukje over:

2 Samuel 4:4

Deze kreupele Mefiboset verstopt zich in een of ander gehucht, ver weg, buiten het zicht van David. David die steeds machtiger wordt. Die zijn handen vol heeft aan het verstevigen van zijn positie. En als dat eenmaal is gebeurd, na een paar jaren, wordt het verhaal van Mefiboset vervolgd.

We hebben het over vriendschap, en we lezen in de bijbel, en ik denk dat het vaak zo gaat: wat zegt de bijbel over vriendschap, dan zoeken we een paar

verhalen op en lezen die en dan halen we er een paar tips en tricks uit, die je kunt toepassen in je eigen vriendschappen.

We willen een preek waar je wat aan hebt, en die je kunt toepassen in je dagelijkse leven.

Sorry, deze keer doe ik het anders.

Ik vertel het verhaal na. Ik ga niet het bijbelverhaal eerst voorlezen en daarna nog even navertellen, dat is dubbelop. Als het je na wilt lezen moet je thuis maar 2 Samuel 9 lezen en voor het vervolg ook nog een stuk uit hoofdstuk 16 en 19. Want vriendschap heeft veel hoofdstukken.

Verhalen zijn namelijk veel mooier en leuker en belangrijker dan allerlei tips over wat jij wel en niet moet doen. Vaak ken je die zelf al wel. Maar het is moeilijk om het ook echt te doen. Je hebt een goede vriend en toch krijg je ruzie. Je beste vriendin doet ineens iets heel lelijks en zit over jou te roddelen. Hoe los je dat op? Laat je haar vallen? Of blijf je haar trouw en probeer je het weer goed te krijgen?

Een mooi verhaal kan je helpen om te snappen wat echte vriendschap is.

En dit mooie verhaal past weer precies in het grote mooie verhaal van de bijbel: het verhaal over een God die ervoor zorgt dat wij een koning hebben die werkelijk een vriend is voor ons. Niet zo'n koning die zijn macht laat gelden, die vooral zichzelf belangrijk vindt, die zijn tegenstanders uitschakelt omdat hij bang is voor concurrentie, maar een koning die een vriend is.

Daar gaat het verhaal van David en Saul in de bijbel over. Wat voor koning krijgt Israël, een koning die zichzelf in het middelpunt zet, Saul, of een die werkelijk van zijn volk houdt en er alles voor over heeft? Moet je bang zijn voor je koning, of kun je hem vertrouwen door dik en dun?

God zorgt voor een koning die een verbond maakt met je, die een deal sluit, zodat je weet waar je aan toe bent. Een koning die trouw is aan je. Geen Saul maar David.

Luister naar het verhaal van David en Mefiboset, David de koning en Mefiboset die bangerik.

Mefiboset ging dus wonen ergens ver weg, in een heel klein dorpje achteraf. In een tijd zonder telefoon en zonder facebook en zonder snelwegen was dat de veiligste manier om onopvallend de koning niet onder ogen te komen.

Daar woont nu al jaren. Met zijn vrouw, ze krijgen een zoontje. Micha krijgt vast te horen dat zij eigenlijk recht op de troon hebben, dat het de schuld is van die lelijke koning David ver weg in Jeruzalem, het is zijn schuld, anders was Mefiboset niet kreupel geweest, anders was Micha nu kroonprins geweest, ja, dat waren nog eens tijden, vroeger, toen was alles beter, maar nu? Ze zitten zo wat te mopperen als er ineens op de deur gebonsd wordt.

Woont hier Mefiboset de zoon van Jonatan, de kleinzoon van Saul?

Ze schrikken, ze moeten mee naar Jeruzalem, Mefiboset wordt met een paar mensen op een ezel gehesen, op weg naar die nieuwe koning.

Die zal niet veel goeds van plan zijn. In die tijd was het normaal als je een nieuwe koning kreeg dat die ervoor zorgde dat de familie van de oude koning volledig werd uitgemoord, je kon het risico niet lopen!

Met een kloppend hart moet Mefiboset dus mee, nou ja, veel keus heeft hij niet, hard weglopen is ook vrij lastig als je aan beide benen kreupel bent.

Na een tijd komen ze in Jeruzalem. Hij is onder de indruk van de hoge gebouwen van deze grote stad en even later loopt hij tussen twee sterke mannen die hem ondersteunen door de lange gangen van het paleis.

Daar troont David, dat is hem dus. De man die zijn leven kapot gemaakt heeft. Hij houdt zijn adem in.

A ha, Mefiboset, dus jij bent het!

Mefiboset durft niet op te kijken naar de koning. Hij valt op zijn knieën en slaat zijn ogen neer. Is er iets dat ik voor u kan doen, majesteit?

Maar Davids stem klinkt minder dreigend dan hij bang was. Hij klinkt zelf vriendelijk.

Je hoeft niet bang te zijn, beste Mefiboset. Ik zal je geen kwaad doen. En weet je waarom niet?

Jouw vader en ik, we waren vrienden, Mefiboset. Vrienden voor het leven. Ik zal hem nooit vergeten. Jongen, wat lijkt je op hem, als ik je zo aankijk.

Hoort hij zelfs iets van ontroering in de stem van de koning?

Bij dezen, herneemt de koning zich, bij dezen besluit ik dat je al het land terug krijgt dat toebehoorde aan je vader en je opa, de vroegere koning Saul.

Je hoeft niet meer langer in dat dorpje daar achteraf je te verstoppen. En weet je, je bent elke dag welkom in het paleis om bij mij aan tafel aan te liggen en mee te eten.

Wat? Mefiboset weet niet wat hij hoort!

Mee eten met de koning? Krijgt hij zijn vroegere bezit weer terug? Al die hectares vruchtbare grond?

Wordt hij niet onthoofd? Het duizelt hem.

Waar heb ik dat aan te danken, majesteit, ik, dode hond die ik ben.

Ho ho, niet zo bescheiden en niet zo slachtofferachtig, beste Mefiboset, misschien vind je jezelf niks waard en kijk je neer op je zelf omdat je gehandicapt bent en omdat je je een slachtoffer voelt van alles wat er gebeurd is, maar luister goed naar hoe de koning op de troon jou ziet en beoordeelt: voor hem ben je geen waardeloze dooie hond, maar de zoon van zijn vriend, een begenadigd mens, je wordt door de koning voor vol . je bent vanaf nu bij hem kind aan huis.

Eerlijk?

Ja, je hebt toch gehoord wat de koning net besloten heeft?

Bij dezen verklaar ik alle eigendommen van de vroegere koning Saul weer tot bezit van zijn kleinzoon Mefiboset. En omdat ik wel weet dat hij zelf niet in staat is om op het land te werken, jij daar, Siba, regel jij dat? Jij was toch altijd in dienst van Saul, je hebt een groot gezin met 15 flinke zonen en nog veel meer personeel. Zorg jij dat het land van Mefiboset goed bewerkt wordt!

Fantastisch, wat een gulle koning.

Ja, een koning die weet dat vriendschap niet een kwestie is van zolang het leuk is, of van eigenbelang, maar dat vriendschap een kwestie is van trouw, van eerlijk is eerlijk, van door de jaren heen. Best friends for ever.

Deze gehandicapte zoon van zijn vriend Jonatan wordt kind aan huis, en gast aan tafel, nee zoon aan tafel van de koning. Koningskind.

Wat een prachtig verhaal. Het past precies in het nog grotere verhaal van de bijbel, van een andere koning, die God ons geeft, Jezus die alles voor ons geregeld heeft zodat we kind aan huis bij de Vader worden. Jezus die ons zijn vrienden noemt omdat hij zijn leven met ons delen wil. Ja, ook jij, als jezelf als een dooie hond, als een loser beschouwt, omdat alles in je leven tegenzit. Omdat je geen vrienden hebt. Hij noemt je zijn vriend. Zijn vriendin.

Prachtig. Eind goed al goed. En ze leefden nog lang en gelukkig.

O nee, toch niet. Want de bijbel is geen sprookjesboek, maar vertelt echte verhalen, die niet altijd zomaar in een keer goed aflopen. Niks: eind goed al goed. Voorlopig nog niet tenminste.

Want David is koning maar hij blijft ook een kwetsbaar mannetje. En het verhaal van zijn leven gaat verder, en Batseba komt in zicht, en overspel en machtsmisbruik, en familieproblemen en koningszonen die onderling ruzie krijgen en die uiteindelijk (Absalom Absalom) een zoon die de koning wegjaagt en het land in een burgeroorlog stort.

En David moet na een staatsgreep van zijn eigen zoon Absalom vluchten uit Jeruzalem. En wie komen we daar tegen als hij de stad uitgaat? Siba, weet je nog, de knecht van Mefiboset. Hij heeft twee ezels bij zich, volgeladen met honderden broden, rozijnenkoeken, verse vruchten en wijn. Voor de koning op zijn vlucht en voor zijn soldaten. Ik sta achter u, koning David.

Maar waar is Mefiboset, vraagt de koning.

Tja, dat is een ander verhaal, beste koning. Toen Absalom een staatsgreep pleegde, zag Mefiboset zijn kans schoon, sorry dat ik moet zeggen, maar hij denkt dat hij nu kans heeft om alsnog als kleinzoon van koning Saul opnieuw koning te worden!

Is dat de dank voor al Davids vriendschap? Heeft hij hem daarvoor uit dat gat op het platteland weggehaald om bij hem aan tafel mee te eten? Stank voor dank bij Jonatans zoon. Er gaat van alles door David heen.

Dan herneemt hij zijn koninklijke waardigheid en gebruikmakend van zijn bevoegdheden spreekt hij uit: vanaf heden zijn de landerijen van Mefiboset die jij voor hem bewerkt, jouw wettig eigendom, Siba.

David neemt de geschenken van Siba dankbaar in ontvangst en vervolgt zijn vlucht, weg uit Jeruzalem, een onzekere toekomst tegemoet.

Er komt een veldslag tussen David en zijn bloedeigen zoon Absalom. En de kansen keren. Absalom verliest, hij komt gruwelijk aan zijn eind als hij wegvlucht in donker bos en met zijn prachtige hardos verstrikt blijft hangen in de eikentakken.

En David keert weer terug naar de koningsstad, Jeruzalem.

En wie komt hem daar tegemoet?

Het zal niet waar zijn, dat is Mefiboset, op zijn ezel. Maar wat ziet hij er onverzorgd uit, ongekamde haren, verkreukelde kleren. Wat heeft hij te vertellen?

Wat heb ik van je gehoord, Mefiboset, van je dienaar Siba?

Majesteit, zegt hij, het spijt dat ik het moet zeggen maar mijn dienaar Siba heeft me bedrogen. Natuurlijk wilde ik met u vluchten indertijd. Op deze ezel, want anders kom ik niet vooruit. Maar Siba heeft mijn ezel weggenomen en maakte het me onmogelijk mee te gaan. Hij heeft me zwart gemaakt bij u. Maar kijk: vanaf die dag ben ik in rouw gegaan. Ik heb me niet geschoren, niet gewassen, niet verkleed, en blijf maar op afstand want ik ruik ook niet zo fris. Zo verdrietig was ik dat mijn koning moest vluchten. Ik zou u nooit

ontrouw zijn, na alles wat u voor me gedaan hebt. U had me kunnen doden en heel mijn familie, maar ik werd kind aan huis bij u, als uw eigen zoon bij u aan tafel.

Ik leg mijn lot compleet in uw handen.

Lastige situatie voor de koning. Wie heeft er gelijk? De een zegt dit, de ander dat.

Heeft hij in de stress van toen te snel Siba geloofd?

Speelt Mefiboset nu toneel?

Klopt het dan toch dat eigenbelang het altijd wint van eerlijkheid en trouw en vriendschap?

Eigenbelang bij Mefiboset, eigenbelang bij Siba.

Wat een moeilijke keus!

Moet hij nu kiezen? Moet hij nu voor de een en dus tegen de ander kiezen?

Beide verhalen hebben wel iets.

Waarom altijd die ruzies? Waarom altijd die discussies over wie er gelijk heeft?

David neemt het woord. Genoeg hierover, spreekt hij.

Jij en Siba moeten het land maar verdelen. Ieder de helft.

Ik ben weer terug, ik ben weer koning, er is nu geen tijd meer voor spelletjes, ik wil ruimte in mijn koninkrijk, voor iedereen. Ik ga het niet precies uitzoeken.

Jullie verdelen het land maar, het is groot genoeg.

En Mefiboset, hoe reageert hij?

Hij reageert zoals ik hoop dat jij reageert als je Jezus kent.

Als jij in aanraking komt met zijn gulheid, met zijn vriendschap, niet alleen voor jou, maar ook voor je vijanden.

Mefiboset zegt: dat land interesseert me niks. Voor mijn part houdt hij het allemaal.

Het belangrijkste is dat u veilig en wel bent teruggekeerd. O koning.

Het mooiste is dat u mijn vriend wilt blijven.

Best Friends for Ever. We gaan zingen, voor hem.